

69de Møde.

Fredag den 13. Januar Kl. 1.

Første Næstformand (K. M. Klavsen): Folketingsmændene Andreasen, Hækkerup, J. P. Jensen, Jørgensen og Stauning har meddelt mig, at de ønsker her i Tinget at forelægge:

Forslag til Lov om Fæsteejendomme og Brug af Huse paa Landet.

Fra Folketingsmændene P. Munch, Niels Frederiksen, Lageri, Povlsen, Rode, Slengerik og Zahle er modtaget et Forslag til Beslutning af Folketinget. Det paa-hviler mig at stille Forslag om, hvorledes denne Sag skal behandles. Mit Forslag, som vil gaa ud paa, at Sagen underkastes to Behandlinger efter Reglerne for Lovforslags første og anden Behandling, vil komme paa Dagsordenen for et følgende Møde.

Udenfor Dagsordenen har det ærede Medlem Hr. Andreasen Ordet for at forelægge det anmeldte Lovforslag.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Andreasen): Det Lovforslag, jeg paa egne og Medforslagsstilleres Vegne har den Ære at forelægge for det høje Ting, angaar *Fæsteejendomme og Brug af Huse paa Landet*. Ved Loven af 30. Juni 1919 om Fæstegodsets Overgang til Selveje og Brug af Huse paa Landet søgte man paa forskellige Maade at skærme de Folk, som gennem Slægtled har staaet i et uheldigt Afhængighedsforhold til Landets Herremænd og ogsaa ofte er blevet meget lidet hensynsfuldt behandlet enten som Fæstere eller som Lejehusmænd eller som Forpagtere. Jeg har jo adskillige Gange haft Lejlighed til her fra dette Sted at fremhæve, at den nævnte Lov langt fra yder den Beskyttelse, navnlig for Lejehusmændene, som det utvivlsomt har været et Rigsdagsflertals Hensigt skulde ydes de paagældende, og det Lovforslag, vi nu forelægger, tager da Sigte paa at afhjælpe de Mangler, som klæber ved denne Lov.

Den største af disse Mangler er den, at der kun er sikret Lejehusmændene deres nuværende Brug indtil 1. April 1927. Det siges ganske vist i Loven, at saadanne Brug til enhver Tid kun kan bortlejes for et

Aaremaal af 8 Aar, men der siges intet som helst om, at de nuværende Brugerens Enker, Børn, Stifbørn eller Svigerbørn har nogen som helst Adkomst til at faa de paagældende Brug overdraget under Hensyn til den Indsats, der arbejdsmæssigt og økonomisk er ydet fra Forældrenes eller Børnernes Side. Vort Forslag gaar da ud paa, at Ejendomme, som er givet i Brug paa Aaremaal, ved Kontraktens Udløb skal gives til Brugerens Enke eller, hvis begge Forældrene er døde, til en Søn, Datter, Stifsøn, Stifdatter o. s. v. Der skal altsaa være Adgang for Brugeren eller hans Enke til at udpege en indenfor Familiens Kreds til at indtræde i Brugsforholdet, og kan der ikke opnaas mindelig Overenskomst mellem Parterne, foreslaar vi, at Spørgsmaalet henvises til Afgørelse i en af de Kommissioner, som alt bestaar ifølge Loven af 30. Juni 1919, og hvis Sammensætning er ærede Medlemmer bekendt.

En anden væsentlig Skavank ved Loven er den, at Sikringsbestemmelsen kun gælder for Brugere af Ejendomme med et Jordtilliggende af mindst en halv Hektar. Det har vist sig i den forløbne Tid, siden Loven blev vedtaget, at dette er en overmaade uheldig Bestemmelse. Der er i Kraft af den øvet adskillig Uret, hvorom der fra denne Plads er holdt adskillige Taler fra forskellige Sider her i Tinget. Vort Forslag gaar da ud paa, at Loven skal kunne bringes til Anvendelse ogsaa for de til et Gods hørende Huse paa Landet, der har et mindre Jordtilliggende end en halv Hektar, naar de anvendes til Husmandsbrug eller er givet i Brug til en Person af Landarbejderstanden, medmindre Brugsforholdet er vederlagsfrit, eller Brugeren staaer i fast Tjenesteforhold til Ejeren. Der gøres Undtagelsesbestemmelser for saadanne Huse, der er beliggende i Handelspladser, Stationsbyer eller paa Steder, hvor en købstadlignende Bebyggelse har fundet Sted. Der mener vi nemlig ikke, at Lovens Bestemmelser skal kunne anvendes.

Twistigheder om, hvorvidt et Brugsforhold falder ind under Bestemmelsen, foreslaar vi — efter indhentet Erklæring fra den stedlige Kommunalbestyrelse — afgjort af den samme Kommission, som jeg nævnte før, men med Appel til Landbrugsministeren. — Lovforslaget indeholder tillige Bestemmelser om tidligere Fæsteejendomme, der ikke er overgaaet til Fæsterens Eje, men stadig er i Fæste. Med Hensyn til disse skal den paagældendes Enke eller Børn have samme Rettigheder som af mig anført for Lejehusmændenes Vedkommende.